

Chambre des Représentants

SESSION 1968-1969.

22 AVRIL 1969.

PROJET DE LOI

modifiant la législation sur les accidents du travail.

AMENDEMENTS
PRESENTES PAR M. DEFRAIGNE.

Article premier.

A. — En ordre principal :

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

L'article 5 des lois coordonnées par arrêté royal du 28 septembre 1931 sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail modifié par l'article 4 de la loi du 10 juillet 1951 est remplacé par le texte suivant :

« La victime peut demander que la valeur de la rente viagère lui soit payée en capital. Le conjoint ou les ascendants peuvent également demander que la valeur de leur rente leur soit payée directement.

» Le juge statuera au mieux de l'intérêt des demandeurs. Le chef d'entreprise pourra, s'il y a lieu, être entendu ou appelé. Si la rente est calculée sur un taux de dépréciation qui ne dépasse pas 10 %, la valeur de la rente viagère est payée intégralement à la victime, dans le mois de l'expiration du délai de révision.

» Lorsque la rente est calculée sur un taux de dépréciation qui dépasse 10 %, la victime reçoit le paiement d'un capital équivalant à 10 % de dépréciation. Dans ce cas, elle doit en faire la demande au plus tard un an après l'expiration du délai de révision.

» La valeur de la rente viagère sera calculée conformément à un tarif approuvé par arrêté royal et préalablement soumis à l'avis de la commission des accidents du travail. »

Voir :

324 (1968-1969) :

— N° 1 : Projet de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1968-1969.

22 APRIL 1969.

WETSONTWERP

tot wijziging van de arbeidsongevallenwetgeving.

AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE HEER DEFRAIGNE.

Artikel 1.

A. — In hoofdorde :

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

Artikel 5 van de bij koninklijk besluit van 28 september 1931 gecoördineerde wetten betreffende de vergoeding der schade voortvloeiend uit de arbeidsongevallen, gewijzigd bij artikel 4 van de wet van 10 juli 1951, wordt vervangen door volgende tekst :

» De getroffene kan eisen dat de waarde van de lijfrente hem in kapitaal wordt uitbetaald. De echtgenoot of de ascendenten kunnen eveneens eisen dat de waarde van hun rente hun rechtstreeks wordt uitbetaald.

» De rechter beslist zo voordelig mogelijk voor de eiser. Zo nodig kan het bedrijfshoofd worden gehoord of opgeroepen. Indien de rente berekend wordt naar een schaal van arbeidsongeschiktheid van minder dan 10 %, wordt de waarde van de lijfrente aan de getroffene geheel in kapitaal uitbetaald binnen de maand na het verstrijken van de herzieningstermijn.

» Indien de rente berekend wordt naar een schaal van arbeidsongeschiktheid van meer dan 10 %, wordt aan de getroffene een kapitaal uitbetaald gelijk aan een arbeidsongeschiktheid van 10 %. In dat geval moet de getroffene uiterlijk een jaar na het verstrijken van de herzieningstermijn daartoe een verzoek indienen.

» De waarde van de lijfrente wordt berekend naar een bij koninklijk besluit goedgekeurd tarief, dat vooraf voor advies aan de commissie voor de arbeidsongevallen is voorgelegd. »

Zie :

324 (1968-1969) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

B. — Subsidiairement :

Compléter le texte de cet article par ce qui suit :

« Lorsque la rente est calculée sur un taux de dépréciation qui dépasse 10 %, la victime reçoit le paiement d'un capital équivalent à 10 % de dépréciation. Dans ce cas, elle doit en faire la demande au plus tard un an après l'expiration du délai de révision. »

Art. 2.**A. — En ordre principal :**

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

L'article 6 de la loi du 30 décembre 1929 sur la réparation des accidents du travail survenus aux gens de mer, complété par l'article 6 de la loi du 7 avril 1953 est remplacé par le texte suivant :

« La victime peut demander que la valeur de la rente viagère lui soit payée en capital. Le conjoint ou les ascendants peuvent également demander que la valeur de leur rente leur soit payée directement.

» Le juge statuera au mieux des intérêts des demandeurs. Le chef d'entreprise pourra, s'il y a lieu, être entendu ou appelé.

» Si la rente est calculée sur un taux de dépréciation qui ne dépasse pas 10 %, la valeur de la rente viagère est payée intégralement à la victime, dans le mois de l'expiration du délai de révision.

» Lorsque la rente est calculée sur un taux de dépréciation qui dépasse 10 %, la victime reçoit le paiement d'un capital équivalent à 10 % de dépréciation. Dans ce cas, elle doit en faire la demande au plus tard un an après l'expiration du délai de révision.

» La valeur de la rente viagère sera calculée conformément à un tarif approuvé par arrêté royal et préalablement soumis à l'avis de la commission des accidents du travail. »

B. — Subsidiairement :

Compléter le texte de cet article par ce qui suit :

« Lorsque la rente est calculée sur un taux de dépréciation qui dépasse 10 %, la victime reçoit le paiement d'un capital équivalent à 10 % de dépréciation. Dans ce cas, elle doit en faire la demande au plus tard un an après l'expiration du délai de révision. »

JUSTIFICATION.**a) des amendements introduits en ordre principal :**

1. L'interdiction d'obtenir le paiement de plus du tiers de la rente en capital, inspirée sans doute par le souci de conserver au travailleur un revenu dans l'avenir, apparaît comme une mesure de méfiance qui n'est plus guère justifiée à l'heure présente. La plupart des travailleurs sont capables de gérer un capital sans le dilapider immédiatement. Au surplus, l'octroi de totalité ou partie du capital restera subordonné à l'autorisation du juge, lorsque le montant à octroyer dépassera la réparation d'un taux de 10 % d'invalidité.

2. Dans les cas d'invalidité moyenne, par exemple 15 à 25 %, il peut être intéressant pour la victime, qui continue souvent à travailler en gagnant un salaire identique, de recevoir immédiatement un capital pour assurer l'achat ou le paiement du solde de l'achat d'un immeuble.

B. — In bijkomende orde :

De tekst van dit artikel aanvullen met wat volgt :

« Indien de rente wordt berekend naar een schaal van arbeidsongeschiktheid van meer dan 10 %, ontvangt het slachtoffer een kapitaal ter waarde van 10 % arbeidsongeschiktheid. In dat geval moet de belanghebbende uiterlijk één jaar na het verstrijken van de herzieningstermijn de aanvraag daartoe indienen. »

Art. 2.**A. — In hoofdorde :**

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

Artikel 6 van de wet van 30 december 1929 betreffende de vergoeding der schade voortspruitend uit de arbeidsongevallen overkomen aan zeelieden, aangevuld door artikel 6 van de wet van 7 april 1953, wordt vervangen door volgende tekst :

» De getroffene kan eisen dat de waarde van de lijfrente hem in kapitaal wordt uitbetaald. De echtgenoot of de ascendenten kunnen eveneens eisen dat de waarde van hun rente hun rechtstreeks wordt uitbetaald.

» De rechter beslist zo voordelig mogelijk voor de eisers. Zo nodig kan het bedrijfshoofd worden gehoord of opgeroepen.

» Zo de rente berekend wordt naar een schaal van arbeidsongeschiktheid van niet meer dan 10 %, wordt de waarde van de lijfrente aan de getroffene geheel in kapitaal uitbetaald, binnen de maand na het verstrijken van de herzieningstermijn.

» Indien de rente berekend wordt naar een schaal van arbeidsongeschiktheid van meer dan 10 %, wordt aan de getroffene een kapitaal uitbetaald dat overeenkomt met 10 % arbeidsongeschiktheid. In dat geval dient hij de aanvraag daartoe uiterlijk één jaar na het verstrijken van de herzieningstermijn in te dienen.

» De waarde van de lijfrente wordt berekend overeenkomstig een bij koninklijk besluit goedgekeurd tarief, dat vooraf voor advies is voorgelegd aan de commissie voor de arbeidsongevallen. »

B. — In bijkomende orde :

De tekst van dit artikel aanvullen met wat volgt :

« Indien de rente wordt berekend naar een schaal van arbeidsongeschiktheid van meer dan 10 %, ontvangt het slachtoffer een kapitaal ter waarde van 10 % arbeidsongeschiktheid. In dat geval moet de belanghebbende uiterlijk één jaar na het verstrijken van de herzieningstermijn de aanvraag daartoe indienen. »

VERANTWOORDING.**a) van de in hoofdorde ingediende amendementen :**

1. Het verbod om meer dan een derde van de rente in kapitaal uit te betalen — dat wellicht het gevolg was van de zorg om de werknemer in de toekomst een inkomen te verzekeren — heeft veel weg van een door wantrouwen ingegeven maatregel die thans niet meer gewettigd is. De meeste werknemers zijn in staat een kapitaal te beheren zonder het onmiddellijk te verkwisten. Bovendien zal de uitkering van het gehele kapitaal of van een deel ervan verder afhangen van de machtiging daartoe door de rechter wanneer het uit te keren bedrag de vergoeding van 10 % arbeidsongeschiktheid overtreft.

2. In de gevallen van middelgrote arbeidsongeschiktheid — van 15 tot 25 % bij voorbeeld —, kan het voor de getroffene, die vaak verder werkt en hetzelfde loon verdient, interessant zijn onmiddellijk een kapitaal te ontvangen waarmee hij een onroerend goed kan kopen of het saldo van de koopprijs van zulk een goed kan afbetalen.

3. Certains travailleurs étrangers quittent la Belgique pour regagner leur pays et il est équitable qu'ils puissent emporter le capital complet.

4. Les rentes viagères ne sont pas indexées et les victimes supportent les conséquences de la hausse du coût de la vie et de l'érosion monétaire sans obtenir la compensation qui s'impose.

b) des amendements introduits en ordre subsidiaire :

Le système des lois coordonnées aboutit à des conséquences absurdes. La victime d'une dépréciation de 5 %, obtient, même si elle ne le souhaite pas, la totalité de la rente en capital, alors que la victime d'une incapacité de 6 % ne peut obtenir que 2 % en capital. C'est la conséquence inévitable du système de la loi.

Ce système est maintenu dans le projet de loi, en portant de 5 à 10 % le taux d'incapacité qui permet d'obtenir la totalité de la rente viagère en capital. Il en résulte que la discrimination sera aggravée : la victime d'une incapacité de 11 % pourra obtenir 3,66 % d'incapacité en capital alors que la victime d'une incapacité de 10 % pourra obtenir la totalité de sa rente en capital.

En permettant à la victime d'obtenir, en tout état de cause, un capital correspondant à 10 % d'incapacité, cette discrimination disparaîtra.

Art. 4 (nouveau).

Ajouter un article 4 (nouveau), libellé comme suit :

« A titre transitoire, les victimes qui perçoivent une rente viagère dont le capital a été constitué à la date de la publication de la présente loi au Moniteur belge pourront, s'ils en font la demande dans le délai d'un an à compter de cette publication, bénéficier des droits reconnus par les articles 1 et 2. »

JUSTIFICATION.

Il n'y a pas de raison d'exclure du bénéfice de la loi, quelle que soit finalement sa formulation définitive, les victimes qui bénéficient déjà de rente viagère.

En supposant que le droit à l'obtention d'un capital soit automatique pour les bénéficiaires d'une rente viagère correspondant à 10 % et moins d'incapacité de travail, les raisons qui justifient la majoration du taux d'incapacité qui permet l'obtention du capital, valent aussi bien pour les rentes dont le capital a déjà été constitué que pour les rentes dont le capital n'a pas encore été constitué.

Pareille disposition transitoire permettra, par exemple, dans le cas où, pour une rente correspondant à 6 % d'incapacité, il a été octroyé 2 % en capital, d'obtenir la totalité en capital et de faire disparaître le service de la rente.

3. Sommige buitenlandse werknemers verlaten België om naar hun land terug te keren en het is billijk dat zij het volledige kapitaal kunnen meenemen.

4. De lijfrenten zijn niet gekoppeld aan het indexcijfer en de getroffen en zullen de gevolgen van de stijging van de kosten van levensonderhoud en van de munterosie dragen, zonder dat zij daarvoor de passende compensatie ontvangen.

b) van de in bijkomende orde ingediende amendementen :

Het systeem van de samengeordende wetten leidt tot absurde consequenties. Het slachtoffer van 5 % arbeidsongeschiktheid ontvangt, zelfs indien het zulks niet wenst, de gezamenlijke rente in kapitaal, terwijl een slachtoffer van 6 % arbeidsongeschiktheid slechts 2 % in kapitaal kan verkrijgen. Dat is het onvermijdelijke uitvloeisel van het wettelijke systeem.

Dit systeem wordt in het wetsontwerp behouden doordat de graad van arbeidsongeschiktheid, waarvoor de totale lijfrente in kapitaal kan worden verkregen, van 5 op 10 % wordt gebracht. Daaruit volgt dat de discriminatie nog verscherpt is : het slachtoffer met 11 % arbeidsongeschiktheid zal 3,66 % van de arbeidsongeschiktheid in kapitaal kunnen krijgen, terwijl het slachtoffer met 10 % arbeidsongeschiktheid de totale rente in kapitaal zal kunnen krijgen.

Als men het de belanghebbende mogelijk maakt in ieder geval een kapitaal te verkrijgen dat overeenkomt met 10 % arbeidsongeschiktheid, zal die discriminatie wegvallen.

Art. 4 (nieuw).

Een artikel 4 (nieuw) toevoegen, luidend als volgt :

« Bij wijze van overgangsmaatregel kunnen de slachtoffers die een lijfrente ontvangen waarvan het kapitaal is gevormd op de datum van de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad, het voordeel genieten van de in de artikelen 1 en 2 toegekende rechten, indien zij daartoe een aanvraag indienen binnen het jaar na die bekendmaking. »

VERANTWOORDING.

Er is geen reden toe om de slachtoffers die reeds een lijfrente ontvangen uit te sluiten van het voordeel van de wet, wat ook de definitieve vorm daarvan moge zijn.

In de veronderstelling dat het recht op de verkrijging van een kapitaal automatisch wordt toegekend aan degenen die een lijfrente ontvangen welke overeenkomt met 10 % en minder arbeidsongeschiktheid, gelden de redenen voor een verhoging van de graad van arbeidsongeschiktheid ter verkrijging van het kapitaal evengoed voor de renten waarvan het kapitaal reeds is gevormd als voor de renten waarvan het kapitaal nog niet is gevormd.

Met een dergelijke overgangsmaatregel zal het, bij voorbeeld in het geval waarin voor een rente overeenkomend met 6 % arbeidsongeschiktheid 2 % in kapitaal is toegestaan, mogelijk zijn alles in kapitaal te verkrijgen en de rentedienst te doen wegvallen.

J. DEFRAIGNE.